Приложение № 19 към т. 1, буква „т“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„БЪЛГАРИЯ – ОБРАЗОВАТЕЛНИ МАРШРУТИ“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Министерството на образованието и науката (МОН) подпомага създаването на условия за развитие на съвременното образование на XXI век чрез обучение, възпитание и социализация на учениците, по всяко време и навсякъде. Подобен подход подпомага затвърждаването и надграждането на знанията и уменията, придобити в училище.

Получените знания чрез преживяване извън училището, чрез различни образователни маршрути и посещения на културни, научни и държавни институции, допринасят за личностното и гражданско развитие на учениците, за патриотичното им възпитание, както и за придобиване на трайно, интегрирано знание.

Същевременно програмата създава възможност със средства по нея да се осигуряват и използват образователни материали и пособия – книги, филми, брошури, тематични издания и други ресурси, свързани с българските традиции, бит, култура и традиционни производства и поминъци със специален статут и такива подпомагани от българската държава.

Материалите и пособията се използват като част от образователния процес по време на маршрутите или като последваща дейност за обобщаване, осмисляне и надграждане на наученото, с оглед формиране на устойчив интерес към националното културно и историческо наследство и създаване на трайна връзка между теоретичните знания и реалната среда.

Образователните маршрути включват обекти в тематичните направления:

- ***история и археология*** *– от древността до днес;*

- ***география и икономика*** *– от недрата на земята и минералите до икономическите предизвикателства в реалния живот;*

- ***природни науки и екология*** *– златното сечение в науката и природата;*

- ***изкуства, архитектура и литература*** *– пренесени от векове за векове;*

- ***етнография, фолклор и занаяти*** *– традиции, съхранили страната и влезли в голямата съкровищница на света*.

Програмата подпомага изпълнението на Стратегията за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.), където са определени мерките за патриотичното възпитание, които имат за цел формиране на личностни качества, ценности, нагласи и мотиви, за да подпомогнат пълноценното развитие на ученика като индивидуалност и член на обществото, формирането на позитивното отношение към историята на българската нация, уважение към

ПРОЕКТ

традициите, обичаите и ритуалите в резултат от тяхното познаване.

Програмата надгражда обучението по български език и литература, история на България и география на България, организирано в чужбина, допълнителните училищни дейности, свързани със съхраняването на националната идентичност и култура, като създава възможност за учениците от българските неделни училища в чужбина (БНУ) да опознаят при посещенията на място не само природните и историческите забележителности на България, но и съвременните българи с техните постижения и стремежи. Тя допринася за съхраняване на националната, културната и духовната идентичност на българите по света.

За разширяване на интереса у децата и учениците към българската идентичност, култура, традиции и литературно наследство, за утвърждаване на духовните ценности и формиране на активна гражданска позиция е разработен модул „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“.

С изпълнението на дейностите по модула в културните, държавните и научните институции (музеи, галерии, театри, планетариуми, обсерватории, научни институти, обществени библиотеки, институции на централната или местната власт и др.) ще се формират нагласи за учене през целия живот и умения за самостоятелно учене чрез участие на учениците в културно-образователни инициативи, програми и проекти, ще се насърчи четенето и повишаването на грамотността, ще се подкрепи придобиването на ключови компетентности чрез реализиране на междупредметни връзки и чрез екипни проектни дейности.

През 2026 г. Програмата е насочена към провеждането на образователни маршрути с цел активно учене и извън училището/центъра за специална образователна подкрепа (ЦСОП). Дейностите, които ще се реализират, допринасят за обогатяване на когнитивните способности, подобряване на социалния и здравословния начин на живот на учениците, създаване на умения за работа в екип, ефективна комуникация, толерантност, екологична култура, естетическо възпитание. Осъществява се в два модула:

Модул 1 „Образователни маршрути“

Дейност 1 „ Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“.

Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“.

Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“.

ПРОЕКТ

Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция” на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата

2.1.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“: Създаване на условия за надграждане на знанията и уменията на учениците, както и възможности за социализация и общуване на учениците и педагогическите специалисти извън училищната и семейната среда с цел получаване на трайно интегрирано знание и меки умения, които подобряват социално емоционалната интелигентност.

Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“: Подпомагане на обучението, организирано в чужбина по български език и литература, история на България и географията на България. Запазване и съхраняване на връзките на българските общности от историческите, традиционните и новите диаспори за укрепване на българската духовност и съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура.

Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“:

Дейността има за цел да допълни и надгради образователните маршрути чрез създаване на възможност със средства по програмата да се осигуряват и използват образователни материали и пособия, които подпомагат ученето чрез преживяване и затвърждаването на придобитите знания.

2.1.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

- разширяване на достъпа до националното и световното културно-историческо наследство, до значими достижения в областта на литературата, изкуствата и науката;

- възпитание в дух на родолюбие и подкрепа за формиране на национални и общоевропейски ценности;

- насърчаване на четенето и повишаване на грамотността;

- формиране и развитие на социални компетентности;.

- осигуряване на условия за провеждане на занимания по интереси и на учебни часове в естествена среда, извън класната стая;

- подпомагане на учебния процес чрез провеждане на съвместни инициативи с културни,

ПРОЕКТ

държавни и научни институции.

2.2. Обхват

2.2.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

Модулът се изпълнява на територията на Република България и обхваща частните училища, духовните училища и центровете за специална образователна подкрепа в страната.

Участници в образователните маршрути са ученици в дневна форма на обучение от I клас до XI клас, вкл. и дуална форма (за професионалните паралелки), педагогически специалисти от училището/ЦСОП и по преценка на училището/ЦСОП – медицинско лице.

Учениците се организират в групи със съответни ръководители, като на всеки 10 ученици се определя 1 ръководител – учител/педагогически специалист. За ЦСОП – на всеки 4-6 ученици се определя 1 ръководител – специален педагог/педагогически специалист.

Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

Модулът се изпълнява на територията на Република България и обхваща българските неделни училища в чужбина, подпомагани от МОН и българските държавни училища в чужбина.

Участници в образователните маршрути са:

- за БНУ в чужбина – ученици от I клас до XII клас (в присъствена форма, в електронно обучение), учители и ръководители на допълнителни училищни дейности и по преценка – медицинско лице;

- за българските държавни училища в чужбина - ученици в дневна форма на обучение от I клас до XI клас вкл., педагогически специалисти от училището и по преценка на училището – медицинско лице.

Учениците се организират в групи със съответни ръководители, като на всеки 10 ученици се определя 1 ръководител – учител/педагогически специалист.

Образователните маршрути по Модул 1 се организират и провеждат при спазване на реда и условията на:

- Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 365 от 2016 г.;

- Наредба №10/01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование;

- Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на

ПРОЕКТ

обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г., изм., бр. 53 от 4.07.2017 г.

Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“:

Дейността се изпълнява на територията на Република България и включва закупуване и предоставяне на книги, филми, брошури, тематични и информационни издания, визуални и аудио материали, както и други образователни ресурси, свързани с българските традиции, бит, култура, история и традиционни производства и поминъци със специален статут и такива подпомагани от българската държава.

2.2.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

- държавни и общински училища и центровете за специална образователна подкрепа от системата на училищното образование на територията на Република България;
- Национален музей на образованието – град Габрово.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

3.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

Брой участници, включени в образователните маршрути по Дейност 1 – до 950.

Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

Брой участници, включени в образователните маршрути по Дейност 2 – до 800.

Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“:

Брой закупени тематични образователни материали и ресурси – над 2000 броя.

3.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

• Брой ученици от системата на училищното образование, с които са проведени задължителни, избираеми и факултативни учебни часове в музеите и галериите, обсерваториите, планетариумите, държавните и научните институции, обществените библиотеки, както и посещения на театрални постановки, изложби и концерти през учебната 2025 – 2026 година – 9000.

ПРОЕКТ

• Брой училища, чиито ученици са включени в дейности по модула – 300.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

4.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

Целева група по дейността са учениците в дневна форма на обучение от I клас до XI клас, вкл. и дуална форма (за професионалните паралелки), в частните и духовните училища и в центровете за специална образователна подкрепа (ЦСОП).

Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

Целева група по дейността са учениците в БНУ в чужбина, подпомагани от МОН и българските държавни училища в чужбина.

Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“:

Целева група по дейността са участниците в образователните маршрути по Дейност 1 и Дейност 2, като образователните материали и ресурси могат да се използват и от участници в сходни образователни дейности, реализирани по други национални програми и модули от национални програми, както и по европейски програми и проекти, при спазване на принципа за недопускане на двойно финансиране.

4.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

Ученици от държавни и общински училища и от центровете за специална образователна подкрепа от системата на училищното образование на територията на Република България.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

5.1. Модул 1

- Затвърдени и надградени знания и умения, придобити в училище чрез наблюдения, проучване и преживяване в реална среда в различни образователни маршрути по съответните направления;

- Придобити умения за правилен модел на поведение чрез проява на толерантност, ефективна комуникация, умения за работа в екип и социално емоционална интелигентност;

- Получено интегрирано знание за България;

- Получено преживяване на знанието чрез предоставените образователни материали и ресурси,

ПРОЕКТ

характерни за съответния обект или тематично направление, които подпомагат осмислянето и затвърждаването на знанията, придобити по време на образователните маршрути, и допринасят за формиране на устойчив интерес към българските традиции, бит, култура, история и традиционни производства и поминъци със специален статут и такива подпомагани от българската държава.

5.2. Модул 2

Изградени трайни навици за формиране на умения за учене през целия живот, практическо осмисляне на наученото и мотивиране за прилагане на изследователски подходи.

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: **1 695 000 евро**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули/Дейности	**евро**
Модул 1 „Образователни маршрути“	***695 000***
Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и ЦСОП в страната“	*250 000*
Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“	*250 000*
Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“	*150 000*
- за публичност чрез работни срещи, форуми, медии, интернет пространството и други	*30 000*
- за администриране - поддържане и актуализиране на електронната система	*15 000*
Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“	***1 000 000***
Общ размер	**1 695 000 евро**

Може да се извършват компенсирани промени на средствата между отделните модули и дейности при запазване на целите и обхвата им.

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

7.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

- за реализиране на образователни маршрути по Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“: частни училища, духовни училища и центрове за специална образователна подкрепа в страната;

- за реализиране на образователни маршрути по Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“ организации/институции, към които функционират български неделни училища в чужбина, подпомагани от МОН, и българските държавни училища в чужбина;

ПРОЕКТ

- за администриране – поддържане и актуализиране на електронна система: организации/институции, които имат сключено споразумение/договор с МОН;

- за публичност чрез работни срещи, форуми, медии, интернет пространството и други, които се организират от МОН.

7.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

- държавни и общински училища и центрове за специална образователна подкрепа на територията на Република България, като за дейности в обществените библиотеки кандидатстващите училища не трябва да са били класирани през предходните учебни години за финансиране в модул „Обществените библиотеки като образователна среда“ по Национална програма „Създаване на съвременна образователна среда“;

- Национален музей на образованието – град Габрово.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

За Модул 1 дейностите се реализират от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на МОН до 30.06.2027 г.

За Модул 2 дейностите се провеждат от 15.09.2025 г. до 30.06.2026 г.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

9.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

За реализацията на дейностите се извършва мониторинг от РУО и от МОН, който се осъществява чрез: преглед на документи в платформата **ischools.mon.bg;** извършване на анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководствата на училищата и ЦСОП, родители, вкл. и онлайн.

Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

За реализацията на дейностите се извършва мониторинг от МОН, който се осъществява чрез: преглед на документи в платформата world.mon.bg; извършване на анкети, онлайн разговори с учители, ръководствата на училищата, председатели на организации.

Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история“:

За реализацията на дейността се извършва мониторинг от МОН, който се осъществява чрез преглед на отчетна документация, удостоверяваща закупуването, предоставянето и използването

ПРОЕКТ

на образователните материали и ресурси по дейността, както и чрез последващи проверки и анализ на информацията, при необходимост.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по Националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 10.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам по Националната програма България – образователни маршрути“, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Обектите, включени в образователните маршрути **по Модул 1** са в следните тематични направления:

11.1. Тематично направление *История и археология*;

11.2. Тематично направление *География и икономика*;

11.3. Тематично направление *Природни науки и екология*;

11.4. Тематично направление *Изкуства, архитектура и литература*;

11.5. Тематично направление *Етнография, фолклор и занаяти.*

В *Приложението* към програмата са посочени познавателни обекти (по направления от т. 11.1. до т. 11.5.), които са разположени в съответните области на страната. Всяко училище/ЦСОП има възможност да прави своите образователни маршрути като избира обекти от Приложението с тематичните направления от т. 11.1. до т. 11.5., като към тях могат да се добавят и други обекти, така че училището/ЦСОП да направи свой туристически „пъзел“ от различни интегрирани познания по различни тематични направления, съобразен със спецификата на учениците, интересите им, познавателните цели и възможностите.

При посещенията на място по избраните образователни маршрути училището/ЦСОП може да осигури обучителна беседа, познавателни материали, презентации, демонстрации и други. Необходимо е местни лица – екскурзоводи, планински водачи, участници в местни клубове и

ПРОЕКТ

съюзи, читалища, членове на занаятчийски задруги, представители на краеведчески дружества, на Българския туристически съюз (БТС), експерти от местни музеи, културни и обществени институции, организации и други, да участват с беседи, презентации, разкази и/или да подкрепят по друг начин групите от училищата/ЦСОП.

При съставянето на образователните маршрути и при избора на обекти от тематичните направления училищата/ЦСОП могат се консултират с партньора на МОН по програмата – БТС, за: изготвяне на списъци с обекти от заявените области на познанието; изготвяне на туристически маршрути по географски области; отпечатване и предоставяне на одобрени модели от маршрути с кратка информация за обектите и други.

Към посочените в Приложението обекти се допуска добавяне на нови обекти**,** като има възможност за консултация с БТС, който предоставя образователен пътеводител и печатни материали с примерни модели по дни и актуална информация за местни екскурзоводи, гидове, уредници на къщи музеи (на художници, писатели, поети и т.н.), занаятчийски работилници, етнографски комплекси и др. специалисти, които работят в посещаваните обекти.

Дейностите, включени в образователните маршрути **по Модул 1,** са:

- изготвяне на образователни маршрути с избрани обекти от тематични направления (вкл. настаняване с нощувки, храна, транспорт, застраховка);

- посещения на исторически и културни забележителности, музеи, театри, паметници, занаятчийски работилници, екологични производства, исторически комплекси, резервати, обсерватории и др. по време на съответния образователен маршрут;

- провеждане на срещи, дискусии и/или образователни дейности с местни лица по време на образователния маршрут;

- закупуване и предоставяне на книги, филми, брошури, тематични и информационни издания, визуални и аудио материали, както и други образователни ресурси, свързани с българските традиции, бит, култура, история и традиционни производства и поминъци със специален статут и такива подпомагани от българската държава.

Училищата/ЦСОП, бенефициенти **по Модул 1,** изготвят своите образователните маршрути с обекти *по направления (т. 11.1.- т. 11.5,)* както следва:

- ***за 5-дневни образователни маршрути с 4 нощувки*** – минимум 3 от посочените образователни направления с не по-малко от 6 обекта;
- ***за 4-дневни образователни маршрути с 3 нощувки*** – минимум 3 от посочените образователни направления с не по-малко от 4 обекта;
- ***за 3-дневни образователни маршрути с 2 нощувки*** – минимум 2 от посочените образователни направления с не по-малко от 3 обекта;
- ***за 2-дневни образователни маршрути с 1 нощувка*** – минимум 1 от посочените

ПРОЕКТ

образователни направления с не по-малко от 2 обекта.

Дейностите **по Модул 1** се планират и изпълняват до 30.06.2027 година.

По Дейност 2 се допуска като обект в образователния маршрут българските училища в чужбина да включат партньорско посещение на училище/училища на територията на Република България и/или държавна/общинска институция.

По Модул 2:

- провеждане на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка в музеи, галерии, обществени библиотеки, обсерватории, планетариуми, научни институти, държавни институции;

- посещение на театрални постановки, концерти, изложби, представяне на книги, филми и др. (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;

- срещи с актьори, писатели, художници, музикални дейци, научни работници, библиотекари от обществени библиотеки, представители на централната или местната администрация и др. по теми, свързани с конкретно учебно съдържание;

- провеждане на литературни четения, конкурси, „дни на…“ съвместно с културни, с държавни и с научни институции;

- провеждане на виртуални турове в културни и научни институции в страната и чужбина и видеоуроци;

- осигуряване на абонамент за читателски карти в обществените библиотеки за проявилите желание ученици, вкл. техните учители, както и достъп до специализираните услуги, които предоставят обществените библиотеки, съгласно Закона за обществените библиотеки (предоставяне на писмена библиографска информация; предоставяне на ретроспективни библиографски издирвания; доставка на библиотечни документи от страната и чужбина; достъп до външни мрежови ресурси и бази данни; копиране на библиотечни документи; публикуване на издания);

- дейности на „Музейно училище“ към Националния музей на образованието – град Габрово.

Дейностите по Модул 2 се провеждат от 15.09.2025 г. до 30.06.2026 г.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

12.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

12.1.1. Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

Допустимите разходи са за: образователен маршрут от 2 до 5 дни, включващ до 4 нощувки,

ПРОЕКТ

храна, транспорт, застраховка; посещения на културно-исторически забележителности, музеи, занаятчийски работилници и др.; провеждане на различни образователни дейности, дискусии и образователни игри в различни научни области; провеждане на срещи и дейности с изявени личности, местни специалисти, които работят в посетения обект; входни билети, такси за беседи в посетени обекти.

Образователните маршрути се финансират при максимална стойност 50 евро за 1 ден на 1 участник (ученици, педагогически специалисти, медицинско лице – по преценка на бенефициента).

Максималният размер на средствата, които могат да получат училищата, са както следва:

- до 100 ученици в училище до 5500 евро
- от 101 до 300 ученици в училище до 11 000 евро
- над 300 ученици в училище до 22 000 евро

12.1.2. Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

Допустимите разходи са за: образователен маршрут от 2 до 5 дни, включващ до 4 нощувки, храна, транспорт, застраховка; посещения на културно-исторически забележителности, музеи, занаятчийски работилници и др.; провеждане на различни образователни дейности, дискусии и образователни игри в различни научни области; провеждане на срещи и дейности с изявени личности, местни специалисти, които работят в посетения обект; входни билети, такси за беседи в посетени обекти, посещения на училища и други държавни/общински институции.

Финансовият пакет включва само разходи, направени на територията на Република България.

Образователните маршрути се финансират при максимална стойност 50 евро за 1 ден на 1 участник (ученици, учители, ръководители, медицинско лице – по преценка на бенефициента).

Максималният размер на средствата, които може да получи един бенефициент е, както следва:

- до 50 ученици в училище до 2750 евро
- от 51 до 100 ученици в училище до 5500 евро
- от 101 до 200 ученици в училище до 11 000 евро
- от 201 до 300 ученици в училище до 16 500 евро
- над 300 ученици в училище до 22 000 евро

Финансирането на бенефициентите се извършва еднократно след одобрението им за участие в програмата.

12.1.3. Дейност 3 „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските

ПРОЕКТ

традиции, бит, култура и история“:

Допустимите разходи по дейността са за осигуряване, закупуване и предоставяне на над 2000 броя тематични образователни материали и ресурси – книги, филми, брошури, тематични и информационни издания и други образователни пособия, свързани с българските традиции, бит, култура, история и традиционни производства и поминъци със специален статут и такива подпомагани от българската държава, на обща стойност до 150 000 евро.

1.1.1. Публичност

МОН популяризира *образователните маршрути по съответните тематични направления* чрез организиране на работни срещи, форуми, медии, в интернет пространството и други със средства в размер до 30 000 евро.

1.1.2. Администриране – поддържане и актуализиране на електронната платформа със средства в размер до 15 000 евро.

Финансирането на бенефициентите се извършва еднократно след одобрението им за участие в модула.

1.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

За дейностите по Модула училищата кандидатстват с общ формуляр (по образец на МОН) и на всяко кандидатстващо училище се предоставят до 3 000 евро за финансиране на:

- входни билети за ученици и придружаващите ги учители за посещение на музей, галерия, театрална постановка, концерт;
- стойността на театралното или концертното изпълнение, реализирано в училище;
- такси за беседи, виртуални турове и видеоуроци в музей или галерия;
- такси за виртуални турове в музеи и галерии извън България;
- материали, предложени от музеите, галериите, обществените библиотеки, обсерваториите, планетариумите, научните институти за дейности по време на уроците (невключени във входните билети);
- транспортни разходи, в случай на необходимост, за учениците и придружаващите ги учители с влак или автобус (организирането на транспорт, когато планираните дейности не се провеждат в населеното място, в което е училището, следва да бъде съобразено с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците);
- възнаграждения на външни лица (лектори, автори);
- заплащане на читателски карти за ученици и техните учители, заявили желание за ползване на ресурси в обществена библиотека;
- заплащане при необходимост на такси за достъп до специализираните услуги.

ПРОЕКТ

12.1.3. Финансирането на бенефициентите се извършва еднократно след одобрението им за участие в програмата.

За дейностите, които реализира в рамките на модула, Националният музей на образованието – Габрово получава 5 000 евро

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Модул 1 „Образователни маршрути“

13.1.1. Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

13.1.2. Образователните маршрути по съответните направления имат за цел да осигурят максимална възможност за участие на повече ученици и училища/ЦСОП, поради което:

- 1 ученик може да бъде включен само в 1 група;
- В групите се включват само ученици, които не са участвали в дейностите по Модул 1 на НП „България – образователни маршрути“, приета с РМС № 294/09.05.2025 г., което се удостоверява с декларация от директора на училището/ЦСОП;
- Допуска се приоритетно одобрение на кандидатстващи училища и ЦСОП, които не са участвали в дейности по Модул 1 на програмата;

13.1.3. Кандидатстване

Училищата и ЦСОП кандидатстват с формуляр по образец в платформата **ischools.mon.bg** в срок до 30 дни след одобряване и публикуване на програмата на електронната страница на МОН или до достигане на максималния бюджет, определен за дейностите от т. 11.1 до т. 11.5. в размер на 250 000 евро.

Необходими документи:

- **формуляр** по образец, който включва:

- задължителни данни за училището/ЦСОП по НЕИСПУО;
- цел;
- очаквани резултати;
- програма за избран образователен маршрут с включени обекти, забележителности и др.;
- общ брой ученици в дневна форма в училището; брой групи и брой участници в програмата;
- финансов план/бюджет според броя на групите, участниците и продължителността;

- **решение на педагогическия съвет** за избор на лицензиран туроператор, подбор на ученици за участие в образователните маршрути и сформиране на групи. Решението на педагогическия съвет трябва да е от дата, не по-ранна от датата на решението на Министерския съвет за одобряване на националните програми;

ПРОЕКТ

- **проект на договор** с лицензиран туроператор **и оферта**. Проектът на договора задължително трябва да включва в предмета си маршрут и обекти за посещения, местоположение и вид на обекта за настаняване, брой нощувки, брой и вид на храненията, застраховка, други услуги, включени в общата цена (дейности, свързани с посещения на забележителности, входни такси и др.); Задължително се прилага офертата, която става неразделна част от проекта на договора. Възникналите правоотношения между туроператора и служителите на институцията, определени като придружаващи лица при провеждането на образователните маршрути, се уреждат с договор в писмена форма съгласно чл. 4, ал. 3 от Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Срокът на лицензията на туроператора, публикувана на сайта на Министерството на туризма, следва да обхваща периода на провеждането на образователните маршрути;
- декларация по т. 10.1. (по образец), приложение към формуляра за кандидатстване;
- допълнителна декларация за частните училища (по образец), приложение към формуляра за кандидатстване;
- декларация по т. 13.1.1. (по образец), приложение към формуляра за кандидатстване.

Препоръчително е при планирането на съответния образователен маршрут да се включва посещение на музей или галерия.

След попълване и прилагане на необходимите документи, платформата автоматично регистрира кандидата с датата и часа на кандидатстването.

Допустимо е да се извършат корекции в подадения формуляр или приложените документи след мотивирано искане от кандидатстващото училище/ЦСОП до екипа на Модул 1 само в срока на кандидатстване или до изчерпване на финансовите средства. След извършване на корекцията, електронната платформа регистрира кандидата с нови дата и час на кандидатстване.

В срок до 7 работни дни от датата на кандидатстване в електронната платформа бенефициентите се уведомяват по официалната електронна поща на училището/ЦСОП за съответствие на документите с изискванията на Модул 1 от програмата.

13.2. Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

След одобряване на програмата МОН публикува на електронната си страница реда за представяне на документите и информация за лицата за контакт.

Организациите, към които функционират български неделни училища в чужбина, подпомагани от МОН, и български държавни училища в чужбина кандидатстват в електронната платформа **world.mon.bg.**

ПРОЕКТ

Срокът за кандидатстване е до 30 септември 2026 г. или до достигане на максималния бюджет, определен за дейностите по модула в размер на 250 000 евро.

Необходими документи:

- формуляр по образец, който включва:

- данни за училището по НЕИСПУО (за държавните училища в чужбина);
- данни за училището съгласно одобрените списъци на БНУ в чужбина;
- цел;
- очаквани резултати;
- програма за избран образователен маршрут с включени обекти, забележителности и др.;
- общ брой ученици в училището; брой групи и брой участници в програмата;
- финансов план/бюджет според броя на групите, участниците и продължителността;

- решение на родителския съвет (за БНУ в чужбина) или решение на педагогическия съвет (за българските държавни училища в чужбина) за избор на лицензиран туроператор, подбор на ученици за участие в образователните маршрути и сформиране на групи. Решението на родителския съвет/педагогическия съвет трябва да е от дата, не по-ранна от датата на решението на Министерския съвет за одобряване на националните програми;

- проект на договор с лицензиран туроператор и оферта. Проектът на договора задължително трябва да включва в предмета си маршрут и обекти за посещения, местоположение и вид на обекта за настаняване, брой нощувки, брой и вид на храненията, застраховка, други услуги, включени в общата цена (дейности, свързани с посещения на забележителности, входни такси и др.). Задължително се прилага офертата, която става неразделна част от проекта на договора. Възникналите правоотношения между туроператора и служителите на институцията, определени като придружаващи лица при провеждането на образователните маршрути, се уреждат с договор в писмена форма съгласно чл. 4, ал. 3 от Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Срокът на лицензията на туроператора, публикувана на сайта на Министерството на туризма, следва да обхваща периода на провеждането на образователните маршрути;

- декларация по т. 10.1.

След попълване и прилагане на необходимите документи, платформата автоматично регистрира кандидата с датата и часа на кандидатстването.

Допустимо е да се извършат корекции в подадения формуляр или приложените документи след мотивирано искане от кандидатстващото училище до екипа на Модул 2. След извършване на корекцията електронната платформа регистрира кандидата с нови дата и час на кандидатстване.

В срок до 7 дни от датата на кандидатстване в платформата бенефициентите се уведомяват

ПРОЕКТ

по електронна поща за приетите документи.

13.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката училищата/ЦСОП разработват проектни предложения за допустимите за финансиране дейности.

Всяко училище/ЦСОП може да кандидатства само с един проект за един от етапите на училищното образование.

Проектът може да предвижда една или повече дейности от посочените като допустими по-горе, посещения в една или повече институции, срещи например само с актьори или с актьори и музикални дейци и т.н.

Изисквани документи:

1. Придружително писмо от директора на училището/ЦСОП.

2. Формуляр за кандидатстване (по образец на МОН), който съдържа:

- цели и очаквани резултати;

- участници – брой ученици, които ще бъдат обхванати в проектните дейности и екип за изпълнение на проекта в училището;

- кратко описание на мотивите за избор на институцията, както и темите и дейностите, които ще бъдат реализирани на територията ѝ;

- кратко описание на мотивите за избор на дейностите, които ще бъдат реализирани по модула;

- финансов разчет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището/ЦСОП по този модул на националната програма.

4. Декларация на директора на училището/ЦСОП за недопускане на двойно финансиране.

Проектът може да предвижда участието на частно училище като партньор, при условие че се организират съвместни посещения в културни, държавни и научни институции с учениците от общинското или държавно училище – бенефициент по програмата. Допуска се едно частно училище да участва в партньорство само с едно държавно или общинско училище – бенефициент по проекта.

ПРОЕКТ

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

14.1. За Модул 1 „Образователни маршрути“

14.1.1. Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

Началникът на съответното регионално управление на образованието (РУО) определя експерт/и, които в срок от 3 работни дни от датата на кандидатстване оценяват за съответствие с изискванията документите, подадени от училищата/ЦСОП в платформата **ischools.mon.bg.**

Министърът на образованието и науката определя екип, който потвърждава оценените от РУО документи.

Министърът на образованието и науката одобрява предложение за финансиране на училищата/ЦСОП по Дейност 1 на модула. Списъкът с одобрените за финансиране училища/ЦСОП се публикува на електронната страница на МОН и в платформата **ischools.mon.bg.**

При спазване на изискванията по чл. 3, ал. 4 от Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование и след одобряване от РУО, сключеният договор с оферта се прилагат в електронната платформа от одобрените бенефициенти.

14.1.2. Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

Министърът на образованието и науката определя екип, който проверява подадените в електронната платформа **world.mon.bg** документи от организации, към които функционират български неделни училища в чужбина, подпомагани от МОН, и от български държавни училища в чужбина**.**

След проверка и приемане на документите се прилагат в електронната платформа и сключеният договор с оферта.

Министърът на образованието и науката одобрява предложение за финансиране на училищата по Дейност 2 на модула. Списъкът се публикува на електронната страница на МОН и в платформата world.mon.bg.

14.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

Разработените проектни предложения се предоставят в РУО, оценяват и класират от комисия, определена със заповед на началника. Проектните предложения трябва да са съобразени с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците (когато музеят не се намира в населеното място, в което е училището) и с действащите учебни програми.

ПРОЕКТ

Оценяването се извършва по следните критерии:

- административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – максимален брой 4 точки;
- аргументация на избора на дейности, както и на връзката им с процеса на обучение – максимален брой 4 точки;
- аргументация на избора на теми и дейности, които ще се осъществяват в институцията, както и на връзката им с процеса на обучение – максимален брой 4 точки;
- целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – максимален брой 4 точки;
- степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – максимален брой 4 точки.

Максималният брой точки от всички критерии е 20.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

До един месец след крайния срок за кандидатстване на училищата/ЦСОП протоколът (по образец) с класирането на училищата/ЦСОП от региона със съответните суми за финансиране се изпраща в МОН в електронен вид на съответните координатори от МОН.

Комисията, определена от министъра на образованието и науката, обобщава предложенията от регионалните управления по образованието до един месец след срока за изпращане на протоколите от РУО и предоставя на министъра на образованието и науката за утвърждаване окончателен списък на училищата/ЦСОП за финансиране по този модул на програмата. Средствата се предоставят на училището/ЦСОП чрез финансиращия орган.

В едномесечен срок от одобряване на Програмата от Министерски съвет на официалната страница на МОН се обявява конкурс за най-добър урок в културна институция. В обявата се описват изискванията към разработването и представянето на уроците, условията за участие, сроковете, реда на оценяване и класиране на уроците в културната, държавната и научната институция, както и тяхното популяризиране.

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката Националният музей на образованието – Габрово представя в Министерството на образованието и науката програма за дейности на Националния център „Музейно училище“.

ПРОЕКТ

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

15.1. Модул 1 „Образователни маршрути“

15.1.1. Дейност 1 „Образователни маршрути за училищата и центровете за специална образователна подкрепа в страната“:

Бенефициентите представят справка-декларация за извършените разходи, подписана от директора на училището/ЦСОП в платформата **ischools.mon.bg** в срок до 10 работни дни след приключване на дейностите по всеки образователен маршрут за всяка група, която се проверява до 5 работни дни от РУО.

Разрешението от екипа по Модул 1 за промяна в одобрен формуляр поради независими от училището/ЦСОП причини се описва подробно в справката - декларация.

Неизразходваните средства след приключване на програмата и/или непризнатите разходи се прихващат от следващ транш в случай на одобряване на същия бенефициент по Модул 1 или се възстановяват.

Бенефициентите съхраняват документите, свързани с изпълнението и отчитането на дейностите по Модул 1, на хартиен и електронен носител.

15.1.2. Дейност 2 „Образователни маршрути за български училища в чужбина“:

Бенефициентите – организации, към които функционират български неделни училища в чужбина, подпомагани от МОН, и българските държавни училища в чужбина представят справка-декларация за извършените разходи в платформата world.mon.bg в срок от 15 работни дни след приключване на дейностите по всеки образователен маршрут за всяка група, с приложени разходооправдателни документи.

Неизразходваните средства след приключване на програмата и/или непризнатите разходи се прихващат от следващ транш към бенефициента или се възстановяват.

Бенефициентите съхраняват документите, свързани с изпълнението и отчитането на дейностите по Програмата, на хартиен и електронен носител.

Поради независими от училищата обективни причини и след писмено мотивирано искане от страна на бенефициентите по ел. поща до екипа на модул 1 се допуска промяна (участници, период, образователни маршрути и др.), която при отчитането се описва подробно.

15.2. Модул 2 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“:

Информация (по образец на МОН) за изпълнение на дейностите по модула и за изразходваните средства се изготвя от всяко училище/ЦСОП до 31.07.2026 г., обобщава се от РУО и в срок до 30.08.2026 г. се изпраща в МОН. В срок до 31.07.2026 г. Националният музей на образованието – Габрово представя в Министерството на образованието и науката отчет за

ПРОЕКТ

дейностите на Националния център „Музейно училище“.

По хода на изпълнението на дейностите по модул се допускат промени в графика на провеждането им по обективни причини, но не се допускат промени в целите, темите и мястото на провеждане на дейностите.

При обективна невъзможност за реализация на някоя от дейностите предвидените средства може да се разходват за допълнителни продукти/услуги по друга от одобрените в проектното предложение дейности или за осъществяване на друга дейност, сходна с предвидената. За целта директорът на училището/ЦСОП внася в РУО аргументирано предложение за промяна, което се разглежда от комисията за оценяване на проектните предложения, определена със заповед на началника. Училището/ЦСОП може да предприеме действия в изпълнение на промяната само след положително становище на комисията.

Контрол по изпълнението на дейностите по Модул 2 с изключение на дейностите, реализирани от Националния музей по образованието – Габрово, се осъществява от директора на училището/ЦСОП.

Приложение към Модул 1 и Модул 2

	ОБЛАСТ	11.1. история и археология	11.2. география и икономика	11.3. Природни науки и екология	11.4. изкуства, архитектура и литература	11.5. етнография, фолклор и занаяти
	НП "БЪЛГАРИЯ - ОБРАЗОВАТЕЛНИ МАРШРУТИ" - МОДУЛ 1и МОДУЛ 2					
1	**БЛАГОЕВГРАД**	Безименния град (Добринище) Историческия музей (Разлог) Национален парк-музей “Самуилова крепост” (Петрич) Античен град "Хераклея Синтика" (Петрич) Епископска базилика (Сандански) Историко-археологически резерват с. Ковачевица Историко-археологически резерват с. Лещен Историко-археологически резерват с. Долен Никополис ад Нестум (до с. Гърмен) Регионален исторически музей (Благоевград) Археологически музей (Сандански) Исторически музей (Гоце Делчев)	Връх Вихрен и Байкушева мура (Пирин) Езеро Безбог; Поповото Езеро и Връх Безбог (Пирин) Мелнишки скални пирамиди (Мелник) Посетителски център на национален парк Рила (Паничище) Посетителски център на национален парк Пирин (Банско) Посетителски център природен парк Беласица (с. Коларово) Ландшафтно-исторически парк „Градище“ (с. Долно Дряново) Градски парк „Св. Врач“ (Сандански) Биосферен резерват Парангалица (Рила) Местност Попови ливади (Гоце Делчев) Резерват Ореляк (Пирин)	Парк за мечки (Белица) Вековните чинари (Гърмен) Вековен чинар (Сандански) Вековен чинар (с. Златолист, община Сандански) Вековен чинар (Гоце Делчев) Градски парк „Свети Врач“ (Сандански) Зоологическа градина (Благоевград) Парк "Бачиново" (Благоевград) Попинолъшки водопад (Пирин) Пролом Момина Клисура (Марица) Пътеката на рилската иглика (Разлог) Пътека на Глухаря (Разлог) Екопътека "Следите на ледника" (Белица) „Пътека на билките” (Кресна) „Пътеката на мечката“ (Сенокос) Екоцентър Влахи (с.	Художествена галерия (Банско) Дом на изкуствата (Банско) Музей „Никола Вапцаров“ (Банско) Музей „Неофит Рилски“ (Банско) Църква "Св. Троица" (Банско) Църква „Свето Благовещение“ (Разлог) Църква " Св. Св. Теодор Тирон и Теодор Стратилат" (с. Добърско) Роженски манастир "Рождество Богородично" (Мелник) Местност “Рупите” - храм- паметник "Св. Петка Българска" (Петрич) Хаджидимовски манастир "Св. Великомъченик Георги Победоносец" (Хаджидимово) Къща музей "Роден дом на Г. Измирлиев - Македончето" (Благоевград)	Велянова къща (Банско) Постоянна иконна изложба (Банско) Кордопулова къща (Мелник) Възрожденски комплекс "Вароша" (Благоевград) Градски исторически музей (Мелник) Къща за гости Дешка (Горно Драглище)

				Влахи)		

ПРОЕКТ

2	**БУРГАС**	Историческа местност "Петрова нива" (Малко Търново) Тракийска куполна гробница Мишкова нива (Малко Търново) Скална гробница на богинята Бастет – екопътека (Малко Търново) Тракийско скално светилище Индипасха (Малко Търново) Могилен комплекс „Пропада“ (Малко Търново) Бегликташ (Приморско) Археологически музей (Созопол); останки от Аполония Понтика Акве Калиде – Термополис (Бургас) Тракийска гробница „Кухата могила“ (Поморие) Римски град „Деултум“ (Средец) Арменска църква „Сурп Хач“ (Бургас) Археологически музей (Несебър) Исторически музей (Малко Търново) Общински исторически музей (Царево) Регионален исторически музей (Бургас) Антична куполна гробница (Поморие)	Музей на солта (Поморие) Скален феномен "Трите братя" (Айтос) Бургаски фар (Бургас) Нос "Емине" (Бургас) Културно-туристически комплекс “Ченгене скеле” (Бургас) Връх Бакърлъка (с. Атия) Лъвската глава (Приморско) Остров „Свети Иван“ (Созопол) Село Резово – крайна точка на българското крайбрежие Водопад „Докузак“ (с. Стоилово, община Малко Търново) Пещера „Брежанка“ (Малко Търново) Пещера „Рускина дупка“ (с. Железово, общ. Камено) Добровански гъби (Айтос) Авиомузей (Бургас) Морска градина (Бургас)	Посетителски център "Поморийско езеро" (Поморие) Природозащитен център "Пода" (Бургас) Природонаучен музей (Бургас) Резерват „Атанасовско езеро“ (Бургас) Резерват „Ропотамо“ (Приморско) Природен парк „Странджа“ (Малко Търново) Защитена местност „Марина река“ (Странджа) Защитена местност „Силистар“ (Странджа) Експозиция "Горска сбирка" (Граматиково) Информационно-посетителския център на ДПП “Странджа” (Малко Търново) Местност Трите дерета (Странджа) Природна забележителност “Пещери и извори на р. Младежка” (Странджа) Местност Бяла вода (Странджа) Природна забележителност “Каменска бърчин (Странджа)”	Архитектурен резерват (с. Бръшлян) Къща музей „Петя Дубарова“ (Бургас) Къща музей „Георги Баев“ (Бургас) Манастир „Света Анастасия“ (остров между нос Света Анастасия и Атия) Архитектурен резерват „Старите поморийски къщи“ (Поморие) Крепост „Маркели“ (Карнобат) Килийно училище (с. Бръшлян)	Етнографска къща музей (Малко Търново) Етнографски комплекс „Генгер“ (Айтос) Етнографска експозиция (Созопол) "Бракалова къща" - Етнографският музей (Бургас) Етнографска къща музей (с. Бръшлян) Музей “Старинен Несебър”

ПРОЕКТ

3	**ВАРНА**	"Аладжа манастир" (Варна) Римски терми - II-III в. (Варна) Дворец Евксиноград Музей-подводница „Слава“ (Белослав) Археологически музей (Варна) Музей по история на медицината (Варна) Скален манастир "Тъпаните" (с.Китен) Крепост Овеч (Провадия) Исторически обект Скални манастири (Провадия)	Военноморски музей (Варна) Морска градина (Варна) Лонгозни гори на р. Камчия Парк и резиденция Евксиноград Музей на стъклото (Белослав)	Парк музей "Владислав Варненчик" (Варна) Варненския аквариум (Варна) Делфинариум (Варна) Устието на р. Камчия Природен парк „Златни пясъци“ (Аксаково) Университетска ботаническа градина (Варна) Побитите камъни (Страшимирово) Зоопарк Горица (Бяла) Защитена местност „Ятата” (Белослав) Местност “Батова” (Аксаково) Водопад Орлов камък (с. Горен чифлик) Астрономическа обсерватория и планетариум "Николай Коперник" (Варна)	Летен театър (Варна) Градска художествена галерия „Борис Георгиев“ (Варна) Музей на мозайките, Марцианопол (Девня) Държавен куклен театър (Варна) Дворец на културата и спорта (Варна)	Етнографски музей (Варна) Музей на куклите (Варна) Квартал "Таляна" (Варна)
4	**ВЕЛИКО ТЪРНОВО**	Архитектурно-музеен резерват „Царевец“ (В. Търново) Хълм Трапезица (В. Търново) Никополис ад Иструм (с. Никюп) Античен керамичен център край Павликени Римски легионен лагер и ранновизантийски град Нове (Свищов) Мемориален комплекс Паметник на Вълчан войвода, Раювски кромлех и Параклис “Св. Петка Търновска” (с. Раювци, общ Елена) Регионален исторически музей (В. Търново) Музей „Възраждане и учредително събрание“ (В. Търново) Античен керамичен център (Павликени)	Еменски каньон (с. Емен) "Мини България парк" (Велико Търново) „Божур поляна” (Горна Оряховица) Остров Вардим (Дунав) Природен парк Персина (Дунав) Парк Ксилифор (Велико Търново) Местност Пера - Света Троица (Велико Търново)	Хотнишки водопад и Хотнишка екопътека (с. Хотница) Язовир Йовковци (В. Търново) Еменски каньон (В. Търново) Зоопарк (Павликени)	Къща музей „Емилиян Станев“ (В. Търново) Хан на Хаджи Николи (В. Търново) Къщата с маймунката (В. Търново) Църквата „Св. Четиридесет мъченици“ (В. Търново) Църквата „Св. Св. Петър и Павел“ (В. Търново) Къща музей „Алеко Константинов“ (Свищов) Манастир „Св. Св. Петър и Павел” (Лясковец) Скулптурна изложба на открито на български войводи, ханове и царе (с. Раювци) Архитектурен резерват Арбанаси Преображенски манастир (В. Търново)	"Самоводската чаршия" (В. Търново) Сарафкината къща (В. Търново) Етнографски комплекс „Българка“ Музей на гурбетчийското градинарството (Лясковец) Архитектурно-исторически комплекс „Даскалоливница“ (Елена)

PROD

5	**ВИДИН**	Музей-крепост "Баба Вида" (Видин) Крепост „Кастра Мартис“ (Кула) Раковишки манастир „Св. Троица“ (с. Раковица) Изворски манастир „Успение Богородично“ (с. Извор) Пещерата Козарника (Белоградчик) Алботински скален манастир (Видин)	Крайречен парк (Видин) Пещера „Магурата“ (с. Рабиша) Рабишко езеро Скалите (до с. Дъбравка) Пещера „Венеца“ (с. Орешец)	Белоградчишките скали (Белоградчик) Биосферен резерват „Чупрене“ Устие на р. Тимок Водопад „Бела вода“ (р. Стакевска)	Художествена галерия „Никола Петров“ Катедрален храм „Св. вмчк Димитър Солунски“ (Видин) Храм „Св. Николай Мирликийски Чудотворец“(Видин) Мавзолей на екзарх Антим I (Видин) Джамия на Осман Пазвантоглу (Видин)	Етнографска експозиция в музей „Кръстата казарма“ (Видин) Регионален исторически музей (Белоградчик)
6	**ВРАЦА**	Археологически комплекс Калето (Мездра) Национален музей "Параход Радецки" (Козлодуй) Паметник на Христо Ботев и неговата чета (Козлодуй) Куртпашовата кула (Враца) Кулата на Мешчиите (Враца) Могиланската могила (Враца) Комплекс „Вестителя“ (Враца) Базилика в местността Пресветица (с. Очиндол) Регионален исторически музей (Враца)	Проход „Вратцата“ (Враца) Връх Околчица - Лобното място на Христо Ботев (Враца) Божия мост (с. Лиляче) Водопад Врачанска скакля Водопад „Боров камък“ (Враца) Водопад „Шопката“ (с. Паволче) Природозащитен център „Натура“ (Враца) Дунавско крайбрежие (Козлодуй) Остров Есперанто (Дунав)	Пещера Леденика (Враца) Ритлите (Враца) Екопътека "Боров камък" (Врачански Балкан) Екопътека"Белите скали" (Врачански Балкан) "Горска пътека на приказките" (Враца) Природозащитен център Натура (Враца)	Черепишки манастир „Успение Богородично“ (гара Черепиш, Искърско дефиле) Къща музей „Баба Илийца“ (с. Челопек) Паметник „Дядо Йоцо гледа“ (с. Очиндол) Скален манастир „Св. Иван Пусти“ (Враца) Струпешки манастир (с. Струпец) Болярската църква (Враца)	Етнографско-възрожденски комплекс „Софроний Врачански“ (Враца) Музей на файтона (Враца)
7	**ГАБРОВО**	Регионален исторически музей (Габрово) Национален музей на образованието (Габрово) Архитектурно-исторически резерват (Боженци) Късноантична крепост в местността Градище (Габрово) Интерактивен музей на индустрията (Габрово) Исторически музей (Севлиево) Средновековна крепост Хоталич (Севлиево) Средновековна крепост в местността Градът (с. Крамолин, община Севлиево) Исторически музей (Дряново)	Географски център на България - "Узана" (Габрово) Интерактивен музей на индустрията (Габрово) Пещера "Бачо Киро" (Дряново)	Екопътека Витата стена (Габрово) Местност Люляците (Габрово) Астрономическа обсерватория и Планетариум (Габрово)	Музей "Дом на хумора и сатирата" (Габрово) Соколски манастир (Габрово) Музей "Колю Фичето" (Дряново) Дряновски манастир “Св. Архангел Михаил” (Дряново) Музей Старото/Славейковото школо (Трявна) Музей „Азиатско и африканско изкуство“ (Трявна) Музей „Ангел – Кънчевата къща“ (Трявна)	Регионален етнографски музей на открито "Етъра" (Габрово) Музей Тревненска иконописна школа (Трявна) Художествена галерия (Трявна) Райковата къща музей (Трявна) Даскаловата къща (Трявна)

ОБЩ

8	**ДОБРИЧ**	Нос Калиакра - археологически резерват (Каварна) Архитектурно-парков комплекс “Двореца” (Балчик) Исторически музей (Каварна) Ботевски манастир „Света Марина“ (Ботево) Местността „Текето“ (Оброчище) Исторически музей (гр. Балчик) Крепост Залдапа (между Добрин и Абрит) Археологически резерват Яйлата (край Каварна) С. Калъч Кьой (край Тюленово) Фарът на нос Шабла (край Шабла) Национален археологически резерват “Яйлата” (Камен бряг) Археологически комплекс “Дуранкулак-Хаманджия” (Шабла)	Нос Шабла (Шабла) Шабленско езеро (Шабла) Дуранкулашко езеро (с. Дуранкулак) Нос Сиврибурун – граница с Румъния (с. Дуранкулак) Музей на „Природата на Добруджа "- Добрич Местност „Тузлата“ (Балчик) Нос „Карталбурун“ (край Дуранкулак) „Големия остров“ (край Дуранкулак) Резерват „Балтата“ (между Албена и Кранево) Крановският скален лабиринт (Добрич)	Университетска ботаническа градина (Балчик) Център за защита на животните (Добрич) Регионален исторически музей – Добрич – „Природата на Добруджа“ Градски парк „Свети Георги“ - Добрич Природен резерват „Балтата“, община Балчик Екопарк „Геранеа“, община Балчик Природен и археологически резерват „Яйлата“(Каварна) Природен резерват „Болата“, община (Каварна) Зелен образователен център (Шабла)	Дом-паметник "Йордан Йовков" (Добрич) Художествена галерия (Добрич) Фарът на нос Шабла (край Шабла) Музей „Родната къща на Адриана Будевска“ (Добрич) Скален манастир „Раклената пещера“/ Сандъкли Маара (Балик) Скален манастир „Тарапаната“ (Добрич) Скален манастирски комплекс „Шан Кая“ (Оногур)	Архитектурно етнографски музей на открито „Стария град Добрич“ „Музей на земеделието“ (Добрич – ПГАС) „Музей на земеделското образование в Добруджа“ “ (Добрич – ПГАС) Регионален исторически музей (Добрич) Исторически музей (Генерал Тошево)
9	**КЪРДЖАЛИ**	Перперикон (Кърджали) Светилището при с. Татул(Момчилград) Тракийско светилище Харман кая (с. Биволяне) Тракийски култов комплекс Орлови скали(Ардино) Дяволския мост (Ардино) Средновековна крепост Моняк (Кърджали) Тракийско светилище (с. Небекса) Крепост "Вишеград" (с. Вишеград)	Каменни гъби (с.Бели пласт) Каменна сватба (с. Зимзелен) Скални феномени (с. Бенковски) Детската железница (Кърджали) Язовир “Кърджали” (Кърджали) Пещера Утроба (Кърджали) Вкаменената гора (с. Равен)	Природозащитен център „Студен кладенец“ (с. Студен кладенец) „Водно огледало” (Кърджали) Скалите на Устра (Джебел) Местност Средна Арда (Кърджали) Езерото с лилиите (с. Летовник) Астрономическа обсерватория и Планетариум "Славей Златев" (Кърджали)	Художествена галерия „Станка Димитрова“ (Кърджали) Манастирски комплекс "Йоан Предтеча" (Кърджали) Арт галерия "Кръг" (Кърджали) Арт къща "Дъждовница" (Кърджали) Централна Джамия (Кърджали) Енорийски православен храм (Кърджали) Дървена джамия (с. Подкова)	Регионален исторически музей (Кърджали) Керимовата къща (Кърджали)
10	**КЮСТЕНДИЛ**	Къща музей "Димитър Пешев" (Кюстендил) Регионален исторически музей (Кюстендил) Исторически музей (Дупница) Часовникова кула (Кюстендил) Национален резерват “Пауталия - Велбъжд” (Кюстендил) Къща музей "Ильо войвода" (Кюстендил) Крепостта „Хисарлъка“ (Кюстендил)	Връх Руен (Осоговска планина) Стобски пирамиди (с. Стоб) Базиликите на антична Пауталия (Кюстендил) Бистришки водопад (с. Бистрица) Водопад Горица (с. Овчарци) Водопад Рилска Скакавица (Рила) Водопад Полска Скакавица (с. Полска Скакавица)	Седемте Рилски езера (Рила) Местността "Ючбунар" (с. Богослов) Резерват “Църната река” (с. Сажденик)	Рилски манастир в Рилска света обител (Рила) Кадин мост (с. Невестино) Художествена галерия „Владимир Димитров – Майстора“ (Кюстендил)	Емфиеджиева къща (Кюстендил)

ПРОЕКТ

11	**ЛОВЕЧ**	Кькринско ханче (Ловеч) Музей "Васил Левски" (Ловеч) Ловешката средновековна крепост (Ловеч) Троянска света обител "Успение Богородично" (Троян) Исторически музей (Тетевен)	Деветашка пещера (с. Деветаки) Пещера Проходна (с. Карлуково) Природонаучен музей (с. Черни Осъм) Извор „Глава Панега“ (с. Златна Панега) Водопад „Видимско пръскало“ (гр. Априлци)	Природна забележителност "Маарата" - "Крушунски водопади" (с. Крушуна) Национален пещерен дом (с. Карлуково) Пещера "Съева дупка" (с. Брестница) Резерват Царичина (Рибарица) Планински туристически комплекс Беклемето (Централен Балкан) Резерват Козя стена (Централен Балкан)	Музей на народните художествени занаяти и приложните изкуства (Троян) Художествена галерия (Ловеч) Покритият мост (Ловеч) Казакова къща - галерия (Ловеч)	Етнографски музей (Ловеч) Архитектурно-исторически резерват Старо Стефаново Национално изложение на художествените занаяти и изкуствата (Орешак)
12	**МОНТАНА**	Лопушански манастир „Св. Йоан Предтеча“ (с. Георги Дамяново) Чипровски манастир "Св. Иван Рилски" (Чипровци) Антична крепост „Кастра ад Монтанезиум“ (Монтана) Лапидариум (Монтана) Клисурски манастир „Св. Св. Кирил и Методий“ (с. Бързия) Регионален исторически музей (Монтана) Исторически музей (Вършец)	Връх Ком (Стара планина) Хайдушки водопади (Берковица) Водопад Райски кът (Вършец) Водопад Заножене (Вършец) Мраморна пещера (Берковица) Връх Копрен (Чипровски дял на Стара планина)	Река Ботуня – каньон (Сопово) Планина Пъстрина (Монтана) Екопътека „Дамяница“ – Чипровски водопад (гр. Чипровци) Копренска екопътека (Чипровци)	Художествена галерия „Никола Петров“ (Монтана) Регионална библиотека „Гео Милев“ (Монтана) Стари къщи с виенска архитектура (Лом) Къща музей "Иван Вазов" (Берковица)	Етнографски музей (Чипровци) Исторически музей (Чипровци) Етнографски музей (Берковица)
13	**ПАЗАРДЖИК**	Катедрална църква "Св. Богородица" (Пазарджик) Вила-музей "Ал. Стамболийски" (с. Славовица) Средновековна крепост Перистера (Пещера) Регионален исторически музей (Пазарджик) Къща музей „Райна Княгиня“ (Панагюрище) Исторически музей (Батак) Исторически музей (Велинград) Исторически музей (Стрелча)	Фотински водопади (с. Фотиново) Биосферен резерват „Мантарица“ (Ракитово) Историческа местност "Оборище" (Панагюрище) Пещера Снежанка (Пещера) Парк остров Свобода (Пазарджик) Местност Юндола (Родопи) Чепинска котловина (Родопи) Родопска теснолинейка (Септември-Добринище) Мегалитен комплекс Качулата-Скумсале-Кулата (Стрелча) Тракийска гробница Жаба могила (Стрелча)	Река Ботуня – каньон (Сопово) Плиоценски парк (Дорково)	Къща музей „Станислав Доспевски“ (Пазарджик) Къща музей „Константин Величков“ (Пазарджик) Храм „Успение на Пресвета Богородица“ (Пазарджик) Архитектурен резерват (Брацигово)	Етнографски музей (Пазарджик) Градски исторически музей (Брацигово)

ОБЩ

14	**ПЕРНИК**	Крепостта Кракра Пернишки (Перник) Килийно училище (с. Радибош, община Радомир) Стойова къща (град Радомир) Регионален исторически музей (Перник)	Подземен минен музей (Перник) Земенски манастир (Земен) Мемориален комплекс на миньорите (Перник)	Ждрелото на р. Ерма (Трън) Яблanишко ждрело (Трън) Язовир Пчелина (Струма) Водопад Бучалото (Радомир)	Художествена галерия (Перник) Музей на бусинската керамика (с. Бусинци, Трънско) Сграда на Минната дирекция (Перник)	Музей на киселото мляко (с. Студен Извор, община Трън) Музей на керамиката (с. Бусинци, община Трън) Етнографски музей „Сурвакари (с. Ковачевци)
15	**ПЛЕВЕН**	Панорама "Плевенска епопея, 1877" (Плевен) Римски град Улпия Ескус (до с. Гиген) Регионален исторически музей (Плевен) Скобелев Парк (Плевен) Румънски мавзолей (Плевен) Крепостта Димум - IV век след Хр. (Белене) Лагер „Белене“	Крепост „Сторгозия“ (Парк “Кайлъка“, Плевен) Мавзолей-параклис „Св. Георги Победоносец” (Плевен) Старият мост на река Вит (Плевен)	Екопътека "Чернелка" (Плевен) Екопътека "Попската скала" (Плевен) Природен парк „Персина“ (Белене)	Художествена галерия „Илия Бешков“ (Плевен) Параклис „Св. Георги Победоносец” (Плевен) Водна каскада (Плевен) Художествена галерия Дарение „Колекция Светлин Русев“ (Плевен) Арт център Плевен и Галерия „Къща на художниците“ (Плевен).	Къща музей „Негово Кралско Величество Карол I” (Пордим) Къща музей „Велик княз Николай Николаевич” (Пордим) Музей на виното (Парк “Кайлъка“, Плевен)
16	**ПЛОВДИВ**	Връх Кадрафил - гроба на Хаджи Димитър (с. Свежен) Асенова крепост (Асеновград) Тракийска гробница (Старосел, Хисаря) Римска гробница (Хисаря) Римски терми (Хисаря) Дворецът Кричим Исторически музей (Пловдив) Регионален исторически музей (Пловдив) Исторически музей (Перущица) Национален музей „Васил Левски“ (Карлово) Исторически музей (Карлово) Исторически музей (Асеновград) Археологически музей (Хисаря) Исторически музей (Клисура) Духова могила (Перущица) Тракийски светилищен комплекс (с. Буково)	Къща Хиндлиян (Пловдив) Връх Ботев (Стара планина) Защитена местност “Перистица"(Перущица) Музей на авиацията (Крумово) Карловско пръскало (Карлово) Водопад Сучурум (Карлово)	Природен феномен "Райско пръскало" (Калофер) Регионален природонаучен музей (Пловдив) Екопътека Бяла река (Калофер) Язовир Пясъчник (с.Любен) Екопътека – „Младите скаути” (Перущица) Палеонтологичният музей Димитър Ковачев (Асеновград)	Античен театър (Пловдив) Къща “Хиндлиян” (Пловдив) Квартал на творческите индустрии 'Капана" (Пловдив) Национален музей „Христо Ботев“ (Калофер) Римски стадион (Пловдив) Бачковски манастир (с. Бачково) Малка раннохристиянска базилика (Пловдив) Епископска Базилика на Филипопол и Късноантична сграда “Ирини” (Пловдив) Червена църква (Перущица) Къща д-р Стоян Чомаков - Експозиция „Златю Бояджиев” (Пловдив)	Регионален етнографски музей (Пловдив) Туристически комплекс "Старинно Карлово" (Карлово) Квартал на творческите индустрии 'Капана" (Пловдив) Архитектурно-исторически резерват "Старинен Пловдив" (Пловдив) Улица на занаятите (Пловдив) Занаятчийски еснаф (Сопот)
17	**РАЗГРАД**	Археологически резерват "Абритус" (Разград) Историко-археологически резерват "Сборяново" (Исперих) "Демир баба теке" (Исперих) Тракийска гробница Свещари (Исперих) Исторически музей (Исперих) Регионален	Местността „Пчелина“ (Разград)	Дом на природозащитника към ЦПЛР-ЦУТНТ (Разград) Зоопарк (Разград)	Художествена галерия „Проф. Илия Петров“ (Разград) Къща музей „Станка и Никола Икономови“ (Разград) Къща музей „Димитър Ненов“ (Разград) Часовникова кула (Разград)	Етнографски музей (Разград) Къщата с дърворезбите (с. Малък Поровец)

ПРОЕКТ

		исторически музей (Разград)				
18	**РУСЕ**	Пантеон на Възрожденците (Русе) Ивановски скални църкви (Иваново) Скален манастир "Св. Д. Басарбовски" (с. Басарбово) Манастир "Св. Марина" (с. Каран Върбовка) Къща музей „Баба Тонка“ (Русе) Средновековен град Червен (с. Червен) Парк на възрожденците (Русе) Исторически музей (Бяла)	Национален музей на транспорта и съобщенията (Русе) Крепостта Сектагинта приста Природен парк Русенски Лом Телевизионна кула (Русе) Кея (Русе)	Пещера "Орлова чука" (Две могили) Екомузей с аквариум (гр. Русе) Природен парк Русенски Лом (с. Нисово) Лесопарк „Липник“ (с. Николово) Парк на младежта (Русе)	Доходно здание (Русе) Банката на братя Симеонови (Русе) Регионална библиотека (Русе) Паметник на културата - Сметна палата (Русе) Катедрален храм „Света Троица“ (Русе) Къща музей „Захари Стоянов“ (Русе) Белени мост (Бяла) и Експо център „Уста Кольо Фичето“ (Бяла) Паметник на Свободата (Русе) Дом Канети (Русе)	Музей на градския бит „Къщата на Калиопа“ (Русе) Регионален исторически музей - етнографска сбирка (Русе) Арт център (Бяла)
19	**СИЛИСТРА**	Регионален исторически музей (Силистра) Археологически музей (Силистра) Крепост "Меджиди табия" (Силистра) Античен кастел „Трансмариска” (Тутракан) Мемориален комплекс „Военна гробница – 1916 г.“ (Тутракан) Тракийско скално светилище Баджалията (с. Стрелково) Исторически музей (Тутракан) Исторически музей (Дулово) Архитектурно-археологически резерват "Дуросторум" (Силистра)	Дунавска градина (Силистра)	Природонаучен музей при биосферен парк "Сребърна" (с. Сребърна) Водни лилии (с. Малък Преславец) Река Дунав (край Силистра) Астрономическа обсерватория и Планетариум "Галилео Галилей" (Силистра)	Архитектурен резерват „Рибарска махала” (Тутракан) Художествена галерия (Силистра) Драматично-куклен театър (Силистра)	Етнографски музей - "Дунавския риболов и лодкостроене" (Тутракан) Етнографски музей (Силистра) Добруджанска къща (Алфатар)

20	**СЛИВЕН**	Къща музей "Хаджи Димитър" (Сливен) Пантеон на Георги Стойков Раковски и музей на котленските възрожденци (Котел) Храм-паметник "Св. Георги (Нова Загора) Крепост "Туида" (Сливен) Къща музей на Панайот Хитов (Сливен) Катедрален храм „Св. Димитър“ (Сливен) Карановска селищна могила (с. Караново) Калояновската тракийска гробница (с. Калояново) Църква „Св. Великомъченик Георги“ (с. Любенова махала) Останки от Манастир "Свети Спас" (Сливен) Исторически музей (Нова Загора) Регионален исторически музей (Сливен)	Национален музей на текстилната индустрия (Сливен) Природонаучен музей (Котел) Скално образувание Халката (Сините камъни) Природен парк „Сините камъни“ Архитектурно исторически резерват „Жеравна“ Маазите и дебоя (Сливен) Къщата на Янаки Лесинов (Сливен) Нойева къща (Сливен) Информационен посетителски център "Хайдушка пътека" (Сливен) Информационен посетителски център "Карандила" (Сливен)	Дряновска пещера (Котел) Защитена местност „Урушки скали“ (Котел) Резерват „Керсенлика“ (с. Боринци) Резерват „Орлицата“ (с. Медвен) Тичански водопад (с. Тича) Защитена местност „Агликина поляна“ Водопад „Скоковете“ (Твърдица) Местност „Хайдушка поляна“ (Твърдица) Водопад „Сини вир“ (с. Медвен) м. „Селището“ (Сливен) м. „Сайганица“ (с. Кипилово) Вековна липа (с. Жеравна) Екомаршрут „Черковното“ (Сливен) Астрономическа обсерватория "Д-р Петър Берон" (Сливен)	Художествена галерия "Димитър Добрович" (Сливен) Узунова къща Къща Миркович Изложбен център -Зала Сирак Скитник Къща музей "Йордан Йовков" (с. Жеравна) Къща музей „Сава Филаретов“ (с. Жеравна) Художествена галерия (с. Жеравна) Музейна сбирка „Добри Чинтулов“ (Сливен) Къща музей „Захарий Стоянов“ (с. Медвен) Музей на Котленските възрожденци (Котел) Сградите от "Просветния триъгълник" (Сливен) Къщата на Теодора Хаджидимитрова (Сливен) Старата часовникова кула (Сливен) Сградата на общински детски комплекс (Сливен)	Къща музей "Сливенски бит" (Сливен) Къща музей Руси Чорбаджи (с. Жеравна) Кьорпеевата къща (с. Жеравна) Етнографски комплекс „Хаджи-Данчовите къщи“ (Сливен) Мемориален комплекс „Дом на доброто“ (с. Коньово)
21	**СМОЛЯН**	Църква "Св. Константин и Елена" (с. Момчиловци) Смолянска крепост „Калето“ (Смолян) Момчилова крепост (с. Градът- общ. Смолян) Крепостта „Калето“ (с. Кошница, общ. Смолян) Регионален исторически музей (Смолян)	Пещера „Ухловица“ (с. Могилица) Връх Снежанка (Пампорово) Кристална зала “Родопски кристал” (гр. Мадан) Природна забележителност „Чудните мостове“ (с. Забърдо)	Пещера „Ухловица“ (с. Могилица) Пещера „Дяволското гърло“ и Триградско ждрело (с. Триград) „Ягодинска пещера“ и Буйновско ждрело (с. Ягодина) Музей на родопския карст (гр. Чепеларе) Музей на мечката (Триград) "Градина на Орфей" - ботаническа градина (Широка лъка) Еко пътека Вир Бездънник (с. Гърнати) Астрономическа обсерватория и Планетариум (Рожен)	Художествена галерия (Смолян) Агушеви конаци (с. Могилица) Къща музей „Ласло Наги“ (гр. Смолян)	Етнографски ареален комплекс (Златоград) Село Широка лъка Алибеев конак (Смолян)

22	**СОФИЯ-ГРАД**	Национален исторически музей (София) Храм-паметник "Александър Невски" (София) Национален военноисторически музей (София) Музей на историята на физическата култура и спорта (София) Национален антропологичен музей (ИЕМПАМ-БАН) (София) Некрополът на древна Сердика и подземният музей на храм "Св. София" (София) "Малката Света гора" (Манастирите край София) Храм „Свети Георги“ – Ротондата (София) Национален археологически институт с музей при БАН Регионален исторически музей София Софийска синагога (София) Музейна експозиция „Изповедта на Апостола“ (Национална галерия "Квадрат 500" - София)	Национален музей "Земята и хората" (София) Национален природонаучен музей към БАН (София) Национален политехнически музей (София) Детски музей "Музейко" (София) Technomagic land - музей за деца (София) Национален земеделски музей (София) Градска градина пред Народния театър „Иван Вазов“ (София)	Зоопарк (София) Национален природонаучен музей (София) Детски екостационар "Бели Брези" - Витоша Музей на мечката - Витоша Парк "Дендрариум“ (Витоша) Боянски водопад (Витоша) Природозащитен информационен център „Витоша“ (Витоша) Университетска ботаническа градина (София) Кътински пирамиди (Нови Искър) Искърски пролом (Нови Искър) Парк музей Врана (София) м. Златните мостове (Витоша) Пътека на здравето (Банкя)	Национален музей "Боянска черква" (София) Национален дворец на културата (София) Национална художествена галерия (София) Площад "Независимост" (София) Народна библиотека "Св. св. Кирил и Методий" (София) Сградата на СУ "Св. Климент Охридски" (София) Храм "Св. София" (София) Национална галерия "Квадрат 500" (София) Сградата на Националната художествена академия (София) Галерия „Шипка“ 6 (София) Национален литературен музей (София) Национален църковен исторически музей при Светия синод (София) Музей за съвременно изкуство (София) Театър НАТФИЗ (София) Куклен театър НАТФИЗ (София) Народен театър "Иван Вазов" (София)	Национален етнографски музей (ИЕФЕМ - БАН) (София)
23	**СОФИЙСКА ОБЛАСТ**	Първи войнишки паметник (с. Алдомировци) Букоровски манастир „Св. Георги Победоносец“ – (Годеч) Археологически парк Тополница“ (Чавдар) Манастир "Седемте престола" (Осеновлаг) Музеен комплекс "Цари Мали град" (Самоков) Крепостта "Стенос", проход "Траянови врата" (Костенец) Паметник-костница на Ботевите четници (с. Скравена) Исторически музей (Ботевград) Часовниковата кула (Златица) Еленски манастир „Свети Илия“ – Еленска базилика (Пирдоп) Дворецът Царска Бистрица (Самоков – Боровец) Исторически музей (Правец)	Костенски водопад (Костенец) Водопадът „Скакля” (Стара планина, Своге) Водопадите Варовитец и Врана вода (Етрополе, Етрополски манастир) Водопад Казаните (Чавдар) Връх Мусала (Рила, Самоков) Местност Куклата (Сливница) Местност Казаните (Сливница)	Драгоманско блато (Драгоман) Лакатнишки скали (Своге) Водопад Котлите (Годеч) Ферма за щрауси (Долна баня) Язовир Огняново (Елин Пелин) Екопътека "Бележката" (Етрополе) Скално образувание Червени камък (Челопеч) Еко ботанически маршрут “Приятели на растенията” (Говедарци) "Безденски извори" (Безден)	Архитектурно-исторически резерват (Копривщица) Къща музей "Елин Пелин" (с. Байлово, Елин Пелин) Къща музей „Никола Пушкаров“ (Пирдоп) Манастир „Седемте престола“(Стара планина, Своге) Етрополски манастир "Св. Троица" (Етрополе) Манастир "Св. Троица" при с. Разбоище със скална църква "Св. Богородица" (Драгоман) Букоровски манастир „Св. Георги Победоносец" (Годеч) Шияковският манастир " Св. Архангел Михаил" (Костинброд)	Архитектурно-исторически резерват (Копривщица) Музей на хляба и традиционните храни (Копривщица) Жив музей (Копривщица)

ОБЯТ

24	**СТАРА ЗАГОРА**	Манастир "Св. Анастасий" (Чирпан) Неолитни жилища (Стара Загора) Тракийска гробница (Казанлък) Паметник "Бранителите на Стара Загора - 1877 г." (Стара Загора) Храм-паметник "Рождество Христово" (Шипка) Могила (гробница) Голямата Косматка (Казанлък) Исторически музей "Каранова могила" (Нова Загора) Регионален исторически музей (Стара Загора) Исторически музей „Искра“ (Казанлък) Архитектурен комплекс „Музей на религиите“ (Стара Загора) Археологически комплекс "Долината на тракийските царе" (Казанлък)	Национален парк-музей "Шипка-Бузлуджа" (Шипченска планина) Парк "Бедечка" (Стара Загора) Храмовете на Августа Траяна (Стара Загора)	Парк „Митрополит Методий Кусев“ (Стара Загора) Спасителен център за диви животни „Зелени балкани“ (Стара Загора) Зоопарк (Стара Загора) Музей на розата и розариум (Казанлък) Щраусова ферма "Четири сезона" (Скобелево) Астрономическа обсерватория и Планетариум "Юрий Гагарин" (Ст. Загора)	Къща-музей "Пейо Яворов" (Чирпан) Художествена галерия "Никола Манев" (Чирпан) Литературно-художествен музей "Чудомир" (Казанлък) Художествена галерия (Казанлък) Музей „Литературна Стара Загора“ (Стара Загора) Къща музей „Гео Милев“ (Стара Загора) Къща музей „Гео Милев“ (Раднево)	Къща музей „Градски бит на XIX век“ (Стара Загора) Музей на магарето (Гурково) Музей на коня и конния спорт при Тракийски университет (Стара Загора) Етнографски комплекс „Дамасцена“ (Скобелево)
25	**ТЪРГОВИЩЕ**	Средновековна крепост "Мисионис" (Търговище) Регионален исторически музей (Търговище) Къща музей „Никола Симов – Куруто“ (Търговище) Исторически музей (Попово) Ковачевско кале (Попово) Крепчански скален манастир (с Крепча) Исторически музей (Омуртаг)	Авиационно-космически парк музей (Омуртаг)	Парк и езеро "Борово око" (Търговище) Парк "Юкя" (Търговище)	Художествена галерия „Никола Маринов“ (Търговище) Регионален исторически музей - Славейковото училище (Търговище) Свещарова къща (Търговище)	Етнографски музей (Търговище) Хаджиангелова къща (Търговище) Възрожденски сгради (Омуртаг)
26	**ХАСКОВО**	Монумент "Св. Богородица" (Хасково) Александровска гробница и музеен център за тракийско изкуство в Източни Родопи (с. Александрово) Тракийска куполна гробница и Средновековна крепост (с. Мезек) Вила Армира (Ивайловград) Църква „Успение Богородично“ (с. Узунджово) Общински исторически музей (Ивайловград) Исторически музей (Димитровград) Регионален исторически музей (Хасково)	Природозащитен център "Източни Родопи" (Маджарово) Връх Аида (Родопи) каньон Шейтан дере/Дяволското дере (с. Рабово)	Природозащитен център "Източни Родопи" (Маджарово) Местност Шарапаните (Хасково) Парк Кенана (Хасково) Соколови скали - Доган кая (с.Сърница, Хасково) Астрономическа обсерватория и Планетариум (Димитровград)	Градска художествена галерия „Атанас Шаренков“ (Хасково) Дом-музей „Пеньо Пенев” (Димитровград) Гърбав мост (Харманли)	Къща музей на чорбаджи Паскал (Хасково)

ПРОЕКТ

		Скално култов комплекс (с. Ангел войвода)				
27	**ШУМЕН**	Историко-археологически резерват "Шуменска крепост" (Шумен) Паметник "Създатели на Българската държава" (Шумен) Томбул /Шериф Халил паша/ джамия (Шумен) Национален историко-археологически резерват „Плиска“ Национален историко-археологически резерват „Мадара“ (Мадарски конник – с. Мадара) Национален историко-археологически резерват "Велики Преслав" (Велики Преслав) Тракийски гробници (с. Ивански) Резерват „Патлейна“ и манастир „Св. Вмчк. Пантелеймон“ (Велики Преслав) Регионален исторически музей (Шумен) Къща-музей „Панайот Волов“ (Шумен) Къща-музей „Лайош Кошут“ (Шумен) Средновековна гробница (местност Кирека, Каспичан)	Астрономическа обсерватория (Шуменско плато) Скален навес „Голямата пещера“ (с. Мадара) Пещера „Бисерна“ (Шумен) Резерват Дервиша (Велики Преслав) Язовир Тича (Шумен)	Природен парк „Шуменско плато“ (Шумен) Музей на коня (с. Коньовец, общ. Шумен) Местност Търнов Табия (Шумен) Местност „Кьошкове“ (Шумен)	Художествена галерия „Елена Карамихайлова“ (Шумен) Безистен на Дубровнишката търговска колония (Шумен) Стара сграда на читалище „Св. Архангел Михаил“ (Шумен) Военен клуб (Шумен) Експозиция на Преславската керамична школа (Исторически музей – Велики Преслав) Къща музей „Панчо Владигеров“ (Шумен) Къща музей „Добри Войников“ (Шумен) Скални манастири (с. Осмар и с. Хан Крум) Часовникова кула (Шумен) Културно-исторически комплекс „Дворът на Кирилицата“ (Плиска)	Комплекс Авшарян - Етнографски музей (Шумен) Етнографски комплекс „Карталова къща“ (Велики Преслав) Килийно училище (Нови пазар) Храм „Св. Архангел Михаил“ и Възрожденски комплекс (Смядово) Възрожденски храм-паметник „Св. Димитър“ (Върбица) Етнографски музей (Върбица)
28	**ЯМБОЛ**	Археологически резерват и тракийски град Кабиле (Ямбол) Музей на бойната слава (Ямбол) Етнографско-археологически музей (Елхово) Регионален исторически музей (Ямбол) Ески джамия (Ямбол) Къща музей "Стефан Караджа" (Стефан Караджово)	Безистен с интерактивен музей (Ямбол)	Лесопарк „Бакаджика“ (Ямбол) Резерват "Долна Топчия" (Елхово) Местност Ормана: (Ямбол) Местност "Бакаджиците" (Ямбол) Астрономическа обсерватория (Ямбол)	Художествена галерия „Жорж Папазов“ (Ямбол) Куклен театър (Ямбол) Църквата “Свети Николай Чудотворец” (Ямбол)	Етнографско-археологически музей (Елхово) Възрожденски етнографски комплекс (Ямбол)

ПРОЕКТ